

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення педагогічної ради
Чортківського медичного
фахового коледжу

Протокол № 1 від 18.08.2026

Голова педагогічної ради
канд. мед. наук

Любомир БЛИК

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ В ЧОРТКІВСЬКОМУ МЕДИЧНОМУ ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату (далі – Положення) є внутрішнім нормативним документом Чортківського медичного фахового коледжу (далі – Коледж), який визначає порядок запобігання та виявлення академічного плагіату, перевірки академічних текстів, а також права, обов’язки та відповідальність учасників освітнього процесу щодо дотримання принципів академічної доброчесності.

1.2. Положення розроблено відповідно до Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про авторське право і суміжні права», Закону України «Про академічну доброчесність», інших нормативно-правових актів у сфері освіти, Статуту Коледжу та інших внутрішніх нормативних документів Коледжу.

1.3. Дія цього Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу Коледжу, які створюють, використовують, рецензують, оцінюють або перевіряють академічні тексти.

1.4. Метою цього Положення є забезпечення дотримання принципів академічної доброчесності, формування культури академічного письма, запобігання проявам академічного плагіату та інших порушень академічної доброчесності, а також підвищення якості освітньої, навчально-методичної та науково-методичної діяльності Коледжу. Для досягнення цієї мети Положення передбачає:

- врегулювання процедур запобігання, виявлення та розгляду випадків академічного плагіату в академічних текстах педагогічних працівників і здобувачів освіти;
- формування культури академічної доброчесності, академічного письма, належного використання джерел інформації та поваги до результатів інтелектуальної творчої діяльності;
- розвиток самостійності, відповідальності та доброчесності під час створення академічних текстів, а також визначення відповідальності за порушення законодавства про академічну доброчесність і загальноприйнятих правил цитування;
- забезпечення об’єктивності оцінювання результатів навчання, довіри до освітнього процесу та кваліфікаційних досягнень випускників Коледжу;
- створення ефективної системи запобігання академічному плагіату та інших порушень академічної доброчесності в освітній діяльності Коледжу.

1.5. Об’єктами перевірки на наявність ознак академічного плагіату є академічні тексти, створені учасниками освітнього процесу Коледжу, зокрема:

- кваліфікаційні роботи (за наявності);
- курсові роботи (за наявності);
- методичні розробки, навчально-методичні посібники та інші навчально-методичні матеріали;
- наукові статті, тези доповідей, матеріали конференцій, суспільно-політичних читань та інші наукові й науково-методичні праці;
- рукописи підручників, навчальних посібників, монографій (за наявності);

- інші академічні тексти, створення, оцінювання або оприлюднення яких здійснюється в межах освітньої, наукової чи навчально-методичної діяльності Коледжу.

II. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ВИДИ ПОРУШЕНЬ

2.1. У цьому Положенні терміни вживаються у значеннях, визначених Законом України «Про академічну доброчесність», Законами України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про авторське право і суміжні права» та іншими нормативно-правовими актами України.

Автор – фізична особа, яка своєю творчою працею створила твір або інший результат академічної діяльності.

Оприлюднення твору – здійснена за згодою автора чи іншого суб'єкта авторського права дія, внаслідок якої твір уперше стає доступним для необмеженого кола осіб шляхом його опублікування, публічного виконання, публічного показу, публічної демонстрації, публічного сповіщення або в інший спосіб.

Твір – результат творчої, освітньої, наукової, навчально-методичної або іншої академічної діяльності автора (співавторів), створений у письмовій, електронній чи іншій об'єктивній формі.

Звіт подібності – документ, що містить інформацію про текстові запозичення, знайдені в аналізованому документі/творі/роботі, та джерела таких запозичень, який генерується автоматично системою виявлення збігів/ідентичності/схожості на основі порівняння авторського тексту із базами чи відкритими інтернет-джерелами.

Показник оригінальності твору – відсотковий показник, що характеризує частку авторського тексту в творі після автоматизованої перевірки на текстові збіги.

Цитата – фрагмент (уривок) із правомірно оприлюдненого твору, що використовується з обов'язковим посиланням на автора та джерело цитування з метою підтвердження, пояснення або ілюстрації власних тверджень.

2.2. До основних видів порушень академічної доброчесності, пов'язаних зі створенням, використанням та оцінюванням академічних текстів, належать:

Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукового (творчого) результату, отриманого іншою особою (іншими особами), як результату власної академічної діяльності та/або відтворення в академічному творі чи навчальній роботі (частково або повністю) раніше оприлюдненого (опублікованого) твору (навчальної роботи) іншого автора (інших авторів) без посилання на відповідне джерело інформації та/або його автора (авторів), а також оприлюднення перекладу іншомовного твору (його частини) без зазначення автора (авторів) перекладеного твору.

Самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів без зазначення інформації про джерело попереднього оприлюднення.

Фабрикація – вигадкування суб'єктом академічної діяльності даних чи фактів про результати власної академічної діяльності.

Фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація наявних даних, що призводить до створення завідомо неправдивої інформації щодо результатів академічної діяльності.

Недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом – оприлюднення текстів, зображень, моделей, даних, інших результатів, згенерованих штучним інтелектом, як результатів власної академічної діяльності, якщо факт використання штучного інтелекту не зазначено в академічному творі чи супровідних матеріалах до нього.

Несамостійне виконання завдання – виконання навчального або конкурсного завдання із залученням не дозволених для використання джерел інформації, технічних засобів та/або недозволеної допомоги іншої особи (інших осіб), зокрема списування під час виконання академічного завдання.

Недозволена допомога – надання допомоги, не передбаченої умовами навчального або конкурсного завдання, яка призвела або могла призвести до викривлення оцінки результатів академічної діяльності.

Недоброчесне оцінювання – свідоме порушення вимог щодо оцінювання результатів академічної діяльності, визначених законодавством, внутрішніми актами Коледжу або умовами відповідного завдання, що призвело до завищення або заниження оцінки таких результатів.

Приписування авторства – оприлюднення твору, серед авторів якого зазначена особа, яка не брала участі у його створенні.

Відчуження авторства – передача автором створеного ним академічного твору (його частини) іншій особі та подальше оприлюднення такого твору (його частини) із зазначенням як автора особи, яка не є його автором.

2.3. Використання технологій штучного інтелекту в академічній діяльності
допускається за умови дотримання принципів академічної доброчесності; у разі їх використання автор зобов'язаний зазначити назву інструменту та мету його використання, а також несе відповідальність за зміст, достовірність інформації та висновки роботи.

Приклад зазначення використання штучного інтелекту:

Під час підготовки цієї роботи використовувався ChatGPT (OpenAI) для мовного редагування тексту та генерування ідей. Автор самостійно перевіряв використану інформацію та несе відповідальність за зміст роботи, достовірність наведених відомостей і сформульовані висновки.

III. ЗАХОДИ З ФОРМУВАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

3.1. Формування академічної доброчесності в Коледжі здійснюється шляхом упровадження системи організаційних, інформаційно-просвітницьких та профілактичних заходів, спрямованих на дотримання учасниками освітнього процесу принципів академічної доброчесності.

3.2. Коледж реалізує політику запобігання академічному плагіату через систему профілактичних заходів:

- інформаційно-просвітницька робота – ознайомлення учасників освітнього процесу з цим Положенням, принципами академічної доброчесності, етичними нормами та правилами цитування;

- освітня діяльність – формування в здобувачів освіти навичок академічного письма, належного оформлення посилань і списку використаних джерел, а також запобігання академічному плагіату, зокрема під час вивчення дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням»;
- методичне забезпечення – розроблення та поширення методичних рекомендацій щодо академічного письма, коректного цитування та оформлення посилань на використані джерела;
- упровадження інноваційних завдань – розроблення педагогічними працівниками завдань, що потребують самостійного аналізу, творчого підходу та унеможливляють механічне копіювання готового контенту.

3.3. Формування академічної доброчесності серед здобувачів освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, дотримання норм авторського права, правил академічного цитування та надання достовірної інформації про результати власної академічної діяльності.

3.4. Педагогічні працівники зобов'язані дотримуватися законодавства про академічну доброчесність і авторське право, об'єктивно оцінювати результати навчання, контролювати дотримання здобувачами освіти принципів академічної доброчесності та сприяти доброчесному використанню технологій штучного інтелекту в освітньому процесі.

IV. СИСТЕМА ПЕРЕВІРКИ АКАДЕМІЧНИХ ТЕКСТІВ

4.1. Для автоматизованої перевірки академічних текстів на наявність ознак академічного плагіату Коледж використовує спеціалізоване програмне забезпечення **StrikePlagiarism.com**, що належить компанії Plagiat.pl (далі – Система). За потреби можуть застосовуватися сервіси Unichack або Plag (далі – Система).

4.2. Академічні тексти подаються для перевірки в електронному вигляді у форматах *.doc, *.docx, *.pdf.

4.3. Здобувач освіти за рекомендацією наукового керівника або педагогічний працівник подає електронну версію роботи уповноваженій особі. Файл повинен містити повний текст роботи – від титульного аркуша до додатків.

4.4. Уповноважена особа завантажує роботу до Системи та здійснює перевірку на наявність текстових збігів.

4.5. За результатами перевірки Система формує звіт подібності, який містить інформацію про:

- коефіцієнт подібності №1 (КП1) – показник у звіті подібності, що визначає відсоток тексту академічної роботи, у якому Система виявила збіги з іншими джерелами за фрагментами, що містять не менше п'яти послідовних слів. КП1 не є показником академічного плагіату та підлягає змістовному аналізу;
- коефіцієнт цитування (КЦ) - дослівне копіювання, клонування, перефразування чужих робіт без посилання джерело немає перевищувати 5-10%;
- вірогідність прихованого запозичення: повідомлення про заміну букв іншого алфавіту (наприклад, кириличних «А, О, Е» на латинські), використання мікропробілів, невидимих символів або білих знаків;
- інші показники, передбачені функціоналом Системи.

4.6. Коефіцієнт цитування не повинен перевищувати значень, установлених цим Положенням та вимогами до відповідного виду академічної роботи.

4.7. Використання технічних засобів і методів маніпулювання результатами перевірки, зокрема заміни символів різних алфавітів, вставлення прихованого або невидимого тексту, використання спеціальних символів чи інших способів штучного підвищення показників оригінальності, забороняється та розглядається як грубе порушення академічної доброчесності.

V. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТА ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ

5.1. Для визначення рівня оригінальності академічних текстів установлюються такі порогові значення:

Рівень оригінальності	Для робіт здобувачів освіти	Для навчально-методичних напрацювань
Оригінальна робота	КП1 не більше 25 %	КП1 не більше 15 %
Задовільно оригінальна робота	КП1 від 26 % до 50 %	КП1 від 16 % до 40 %
Умовно оригінальна робота	КП1 понад 50 % або КЦ понад 10 %	КП1 понад 40 % або КЦ понад 5 %

5.2. Правомірними запозиченнями, які не вважаються академічним плагіатом, є:

- усталені медичні терміни та словосполучення;
- власні назви установ, організацій, географічних об'єктів;
- належним чином оформлені цитати, посилання та бібліографічні описи;
- самоцитування, оформлене відповідно до вимог академічної доброчесності;
- текстові збіги, зумовлені специфікою академічної роботи.

5.3. Рішення щодо результатів перевірки академічного тексту приймає відповідна циклова комісія на підставі аналізу звіту подібності та з урахуванням характеру виявлених запозичень.

5.4. За результатами перевірки циклова комісія може прийняти одне з таких рішень:

- «Допустити до опублікування (захисту, використання)»;
- «Повернути на доопрацювання» – у разі незначного перевищення встановлених показників із правом повторного подання роботи протягом 3–5 робочих днів;
- «Не допустити до опублікування (захисту, використання)» – у разі виявлення академічного плагіату, технічного маніпулювання текстом або інших порушень академічної доброчесності.

VI. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ТА АПЕЛЯЦІЯ

6.1. Учасники освітнього процесу несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до законодавства України та локальних нормативних актів Коледжу.

6.2. За порушення академічної доброчесності до здобувачів освіти можуть застосовуватися такі заходи впливу:

- недопущення до захисту або оприлюднення академічної роботи;

- повернення роботи на доопрацювання;
- повторне проходження оцінювання;
- призначення нової теми академічної роботи;
- інші заходи, передбачені законодавством та внутрішніми документами Коледжу.

6.3. За порушення академічної доброчесності до педагогічних працівників можуть застосовуватися такі заходи впливу:

- відмова в рекомендації роботи до опублікування;
- заборона включення твору до переліку навчально-методичних або наукових праць;
- врахування факту порушення під час атестації чи продовження трудових відносин;
- інші заходи, передбачені законодавством України.

6.4. Особа, яка не погоджується з висновком щодо наявності академічного плагіату, має право подати письмову апеляцію протягом п'яти робочих днів із дня ознайомлення з результатами перевірки: здобувач освіти – на ім'я завідувача відділення, педагогічний працівник – на ім'я директора Коледжу.

6.5. Для розгляду апеляції директор Коледжу доручає постійно діючій Комісії з питань академічної доброчесності здійснити її розгляд відповідно до законодавства та цього Положення.

6.6. Комісія розглядає апеляцію та ухвалює відповідне рішення протягом семи робочих днів з дня її надходження.

6.7. За результатами розгляду апеляції Комісія приймає рішення про залишення попереднього рішення без змін або рекомендує провести повторну перевірку академічної роботи. Результати повторної перевірки враховуються Комісією під час прийняття остаточного рішення за апеляцією.

6.8. У разі неможливості однозначно встановити факт порушення академічної доброчесності рішення приймається на користь автора роботи.

VII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Це Положення схвалюється педагогічною радою Коледжу, затверджується директором Коледжу та вводиться в дію з дня його затвердження.

7.2. Положення підлягає оприлюдненню на офіційному вебсайті Коледжу.

7.3. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться в порядку, установленому законодавством України та локальними нормативними актами Коледжу.

7.4. Питання, не врегульовані цим Положенням, вирішуються відповідно до Конституції України, законів України, інших нормативно-правових актів України та локальних актів Коледжу.

7.5. Автор академічної роботи разом із текстом роботи подає підписану заяву про самостійність її виконання та дотримання принципів академічної доброчесності (додаток 1).

ДОДАТКИ ДО ПОЛОЖЕННЯ

Додаток 1

Заява (для здобувачів освіти)

ЗАЯВА

щодо самостійності виконання письмової роботи

Я, _____

Прізвище, ім'я та по батькові

студент _____

(форма навчання, освітньо-професійна програма, курс, група)

заявляю: моя письмова робота на тему _____

(назва роботи)

виконана самостійно і в ній не міститься елементів плагіату. Всі запозичення з друкованих та електронних джерел, а також із захищених раніше письмових робіт мають відповідні посилання. Я ознайомлений(а) з діючим Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату, згідно з яким виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску письмової роботи до захисту та застосування дисциплінарних заходів.

Підтверджую, що використання технологій штучного інтелекту під час підготовки роботи (за наявності) здійснювалося з дотриманням принципів академічної доброчесності, а факт їх використання зазначено в роботі.

Дата

Підпис

Заява (для педагогічних та науково-педагогічних працівників)

ЗАЯВА

щодо самостійності виконання наукової (науково-методичної) праці

Я, П. І. Б., (посада) заявляю: моя наукова (науково-методична праця) на тему (назва роботи), виконана самостійно і в ній не міститься елементів плагіату. Всі запозичення з друкованих та електронних джерел, мають відповідні посилання. Я ознайомлений(а) з діючим Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату, згідно з яким виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску письмової роботи до друку та застосування дисциплінарних заходів.

Підтверджую, що використання технологій штучного інтелекту під час підготовки роботи (за наявності) здійснювалося з дотриманням принципів академічної доброчесності, а факт їх використання зазначено в роботі.

Дата

Підпис

ІНСТРУКЦІЯ

щодо порядку подання академічних робіт здобувачів освіти для перевірки на плагіат

З метою реалізації Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в Чортківському медичному фаховому коледжі здобувач освіти зобов'язаний подати академічну роботу в електронному вигляді керівнику, викладачу або іншій уповноваженій особі не пізніше ніж за 10 календарних днів до її попереднього розгляду.

Електронна версія роботи подається у форматах *.doc, *.docx, *.rtf або *.pdf та повинна містити повний текст роботи разом із додатками.

Перевірка академічної роботи на наявність ознак академічного плагіату здійснюється за допомогою системи StrikePlagiarism.com протягом п'яти робочих днів із моменту подання роботи.

За результатами перевірки формується звіт подібності (довідка), який передається керівнику роботи, викладачу або іншій уповноваженій особі. Роздрукований звіт є обов'язковим документом для допуску роботи до подальшого розгляду.

Після ознайомлення з результатами перевірки керівник роботи, викладач або інша уповноважена особа приймає одне з таких рішень:

- допустити академічну роботу до подальшого розгляду;
- повернути роботу здобувачеві освіти на доопрацювання;
- рекомендувати проведення повторної перевірки після усунення виявлених недоліків.

У разі потреби здобувач освіти доопрацьовує академічну роботу та повторно подає її на перевірку у встановлені строки.

У разі незгоди автора роботи з результатами перевірки або прийнятим рішенням, а також у разі виникнення спірних питань щодо наявності ознак академічного плагіату робота та матеріали перевірки передаються до Комісії з питань академічної доброчесності для розгляду відповідно до Положення про академічну доброчесність у Чортківському медичному фаховому коледжі.

ІНСТРУКЦІЯ

щодо порядку подання навчально-методичних та інших академічних робіт педагогічних і науково-педагогічних працівників для перевірки на плагіат

З метою реалізації Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Чортківському медичному фаховому коледжі педагогічний працівник подає навчально-методичну або іншу академічну роботу в електронному вигляді голові циклової комісії чи іншій уповноваженій особі не пізніше ніж за 10 календарних днів до її опублікування або розгляду.

Електронна версія роботи подається у форматах *.doc, *.docx, *.rtf або *.pdf та повинна містити повний текст роботи разом із додатками.

Перевірка роботи на наявність ознак академічного плагіату здійснюється за допомогою системи StrikePlagiarism.com протягом п'яти робочих днів із дня подання роботи.

За результатами перевірки формується звіт подібності (довідка), який передається автору роботи та голові циклової комісії або іншій уповноваженій особі.

Після ознайомлення з результатами перевірки голова циклової комісії або інша уповноважена особа приймає одне з таких рішень:

- рекомендувати роботу до опублікування або використання в освітньому процесі;
- повернути роботу на доопрацювання;
- направити роботу на повторну перевірку після усунення виявлених недоліків;
- відмовити в рекомендації роботи до опублікування або використання у разі виявлення ознак академічного плагіату.

У разі потреби педагогічний працівник доопрацьовує роботу та повторно подає її на перевірку у встановлені строки.

У разі незгоди автора роботи з результатами перевірки або прийнятим рішенням, а також у разі виникнення спірних питань щодо наявності ознак академічного плагіату робота та матеріали перевірки передаються до Комісії з питань академічної доброчесності для розгляду відповідно до Положення про академічну доброчесність у Чортківському медичному фаховому коледжі.

Додаток 3

ДОВІДКА про перевірку роботи на наявність плагіату

